

УДК 159.942.5:159.923.2:378

DOI 10.31654/2663-4902-2026-PP-3-267-273

Каряка І. В.

кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри психології
Київського національного лінгвістичного університету
inna.kariaka@knu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0002-9570-7660>

**ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ГЛОСОФОБІЇ
В СИСТЕМІ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ**

У статті обґрунтовано актуальність дослідження психологічних чинників розвитку глософобії в системі ментального здоров'я студентів. Розкрито сутність глософобії як багатокомпонентного психологічного феномену та визначено її місце в системі ментального здоров'я студентської молоді. На основі теоретичного аналізу виокремлено три взаємопов'язані психологічні чинники розвитку глософобії: емоційний, соціальний та комунікативний. Проведено емпіричне дослідження рівня розвитку глософобії та її структурних компонентів. Обґрунтовано доцільність комплексної психологічної профілактики та корекції, спрямованої на розвиток емоційної саморегуляції, соціальної впевненості й комунікативної компетентності як важливих складових збереження та зміцнення ментального здоров'я студентської молоді.

***Ключові слова:** глософобія, психологічні чинники, студенти, ментальне здоров'я, страх публічних виступів.*

Постановка проблеми. Сучасні умови розвитку суспільства висувають високі вимоги до комунікативної компетентності особистості, що виявляється у здатності ефективно здійснювати публічні виступи, презентувати результати власної діяльності та брати участь у професійній взаємодії. Водночас, значна частина молоді відчуває виражений страх публічного виступу (глософобію), який супроводжується емоційним напруженням, когнітивними спотвореннями та фізіологічними проявами тривоги, що негативно впливає на академічну успішність, соціальну активність та психологічне благополуччя особистості в цілому. У цьому контексті глософобія розглядається не лише як окремий прояв комунікативної тривожності, а як один із психологічних феноменів, що функціонує в системі ментального здоров'я студентів, відображаючи взаємозв'язок емоційних, соціальних і комунікативних процесів.

Особливої актуальності набуває вивчення глософобії в системі ментального здоров'я студентів, оскільки вона є складним психологічним феноменом, що формується під впливом взаємопов'язаних емоційних, соціальних і комунікативних чинників та відображає особливості психологічного благополуччя, адаптаційних можливостей і стресостійкості студентської молоді. Попри зростання інтересу науковців до проблеми страху публічних виступів, недостатньо дослідженими залишаються психологічні чинники розвитку глософобії в системі ментального здоров'я студентів, а також механізми їх взаємодії. У зв'язку з цим особливої значущості набуває дослідження психологічних чинників розвитку глософобії як складової системи ментального здоров'я студентів, що сприятиме підвищенню їхньої психологічної стійкості, успішній професійній самореалізації та збереженню психологічного благополуччя.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема глософобії останніми роками привертає дедалі більшу увагу вітчизняних і зарубіжних дослідників у зв'язку зі зростанням ролі комунікативної компетентності у професійній підготовці майбутніх фахівців. Аналіз наукових праць свідчить про існування двох основних підходів до вивчення цього феномена.

У зарубіжній психології глософобію переважно розглядають як складову комунікативної тривожності (*communication apprehension*), що проявляється страхом

публічного оцінювання та супроводжується емоційними, когнітивними, поведінковими й фізіологічними реакціями. Зокрема, R. Grieve, J. Woodley, S. E. Hunt і K. McKay зазначають, що страх публічних виступів є одним із найпоширеніших різновидів комунікативної тривожності студентської молоді та негативно позначається на ефективності навчальної діяльності [11]. A. Gallego, L. McHugh, M. Villatte та R. Lappalainen доводять, що глософобія може проявлятися як ситуативна реакція, так і як стійка особистісна характеристика, яка обмежує соціальне та професійне функціонування особистості [7]. У вітчизняних дослідженнях глософобія розглядається переважно крізь призму комунікативної тривожності, сценічного хвилювання та психологічних особливостей публічного мовлення. Так, О. Волобуєва визначає її як стійкий ірраціональний страх публічних виступів, що супроводжується комплексом емоційних, фізіологічних і поведінкових реакцій та істотно знижує ефективність професійної комунікації [15]. Н. Хоменко, Л. Черній і В. Чугаєвський розглядають глософобію як психологічний феномен соціальної взаємодії, виникнення якого зумовлене сукупністю особистісних і соціальних чинників [3].

Окремий напрям сучасних досліджень присвячений вивченню психологічних чинників розвитку глософобії. Зокрема, A. M. Ruscio, T. A. Brown, W. T. Chiu, J. Sareen та M. B. Stein встановили, що очікування негативної оцінки є одним із ключових механізмів формування соціального страху [12]. Подібних висновків дійшли S. E. Ali та A. Y. H. Tse, які довели, що негативний досвід публічних виступів і неадаптивні когнітивні установки підтримують та посилюють страх публічного мовлення [13; 14]. Крім того, серед психологічних чинників розвитку глософобії дослідники виокремлюють внутрішні психологічні бар'єри, низьку самооцінку, негативний досвід публічних виступів, високий рівень перфекціонізму [3], а також недостатній рівень стресостійкості й психологічної гнучкості [8].

Вагоме місце в сучасних дослідженнях посідають питання профілактики та подолання глософобії. Зокрема, О. Красницька наголошує, що важливими засобами профілактики є формування позитивного мислення та позитивних психологічних установок мовця [1]. Н. Хоменко, Л. Черній і В. Чугаєвський виокремлюють психологічні, поведінкові, комунікативні, психотерапевтичні, самопрезентаційні та соціально-комунікативні стратегії подолання страху публічних виступів [3]. E. M. Bartholomay і D. Houlihan доводять ефективність експозиційної терапії та відеосамомоделювання у зниженні рівня тривожності під час публічних виступів [6]. Водночас О. Волобуєва акцентує увагу на необхідності впровадження в освітній процес методів навчання, спрямованих на розвиток навичок подолання страху публічного мовлення [15].

Аналіз наукових досліджень засвідчує достатню розробленість теоретичних аспектів глософобії, однак комплексне вивчення психологічних чинників її розвитку в системі ментального здоров'я студентської молоді залишається недостатньо дослідженим, що зумовило вибір теми дослідження.

Мета статті. Теоретично обґрунтувати та емпірично дослідити психологічні чинники розвитку глософобії в системі ментального здоров'я студентів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Феномен глософобії у здобувачів вищої освіти доцільно розглядати як складне багатокомпонентне психологічне явище, що функціонує в системі ментального здоров'я студентів. Його формування зумовлене взаємодією індивідуально-психологічних особливостей особистості, впливом соціального середовища та рівнем розвитку комунікативної компетентності [7; 14]. За сучасних умов професійної підготовки здатність ефективно виступати перед аудиторією є важливою складовою академічної успішності, професійного становлення та психологічного благополуччя майбутнього фахівця. Тому вивчення психологічних чинників розвитку глософобії дозволяє глибше зрозуміти її місце в системі ментального здоров'я студентської молоді.

На основі теоретичного аналізу було виокремлено три взаємопов'язані психологічні чинники розвитку глософобії: емоційний, соціальний та комунікативний [11; 16]. Емоційний чинник охоплює рівень тривожності, емоційну регуляцію та самоконтроль. Підвищена тривожність і недостатня сформованість навичок емоційної саморегуляції

посилюють психоемоційне напруження під час публічних виступів, знижують стресостійкість і негативно впливають на психологічне благополуччя як одну з ключових складових ментального здоров'я студентів [5; 7; 12]. Соціальний чинник характеризує вплив соціального середовища та охоплює взаємини з викладачами й одногрупниками, рівень соціальної підтримки, досвід схвалення чи критики, соціальні очікування та страх негативної оцінки [12; 13]. Саме страх негативного оцінювання є одним із провідних механізмів розвитку глософобії, оскільки підсилює тривожність, формує поведінку уникнення ситуацій публічного мовлення й негативно позначається на соціальній адаптації, самооцінці та ментальному здоров'ї студентів. Комунікативний чинник відображає рівень сформованості мовленнєвої та комунікативної компетентності, що включає вміння логічно висловлювати думки, аргументувати власну позицію, презентувати себе, підтримувати контакт з аудиторією та керувати невербальною поведінкою [10; 15]. Недостатній розвиток цих умінь підсилює невпевненість, страх публічних виступів, обмежує академічну активність і професійну самореалізацію, а також негативно впливає на психологічне благополуччя та загальний стан ментального здоров'я студентської молоді. Отже, виокремлені чинники утворюють єдину систему психологічних детермінант розвитку глософобії, взаємодія яких визначає не лише інтенсивність страху публічних виступів, а й особливості функціонування ментального здоров'я студентів [3; 7]. Це дає підстави розглядати як важливий психологічний феномен у системі збереження й підтримки ментального здоров'я студентської молоді.

Відповідно до цього, нами було проведено емпіричне дослідження, метою якого стало визначення особливостей прояву психологічних чинників розвитку глософобії та їх взаємозв'язку в системі ментального здоров'я студентської молоді. Учасниками дослідження стали студенти 1–4 курсів першого (бакалаврського) рівня освіти Київського національного лінгвістичного університету різних спеціальностей. Загальна вибірка складала 40 осіб 18–21 року.

Проведення емпіричного дослідження здійснювалось за допомогою ряду психодіагностичних методик: діагностика рівня розвитку глософобії здійснювалась за допомогою шкали глософобії Дж. МакКроскі (PRPSA) [9]; для визначення рівня розвитку емоційного компонента даного явища було використано шкалу генералізованого тривожного розладу (GAD-7) адаптація Н. Алексіна, О. Герасименко, О. Савченко, яка дає змогу визначити вираженість тривожних проявів та їхній можливий вплив на поведінку особистості в ситуаціях публічного мовлення [2]; рівень розвитку соціального компоненту глософобії досліджувався за допомогою методики «Шкала соціальної тривожності» М. Лібовіца (LSAS), що дає змогу оцінити рівень соціальної тривожності та уникнення соціальних ситуацій [4]; для виявлення рівня сформованості комунікативного компоненту даного феномену було застосовано методику «Рівень комунікативної компетентності» Дж. МакКроскі (SPCC) [10].

За результатами діагностики рівня розвитку глософобії за шкалою Дж. МакКроскі (PRPSA) встановлено, що у більшості студентів відсутні виражені прояви страху публічних виступів. Водночас чверть респондентів продемонструвала середній, а восьма частина вибірки – високий рівень глософобії. Отримані результати свідчать про наявність групи студентів, для яких характерна підвищена вираженість психологічних чинників розвитку глософобії, насамперед емоційного, соціального та комунікативного. Це вказує на потенційний ризик порушення окремих компонентів ментального здоров'я, зокрема психологічного благополуччя, емоційної стійкості, соціальної адаптації та ефективності комунікативної взаємодії, що може негативно позначатися на академічній успішності й професійному становленні студентів.

Діагностика психологічних чинників розвитку глософобії констатовано, що частина студентів демонструє високий рівень вираженості окремих її компонентів, передусім емоційного. Водночас, це не завжди супроводжується високим інтегральним рівнем глософобії. Такий результат свідчить, що прояв окремих психологічних чинників може компенсуватися наявністю інших особистісних ресурсів, зокрема розвиненої комунікативної компетентності, соціальної адаптованості, позитивного

досвіду публічних виступів та навичок емоційної саморегуляції. Завдяки цьому навіть за наявності підвищеної тривожності студенти здатні ефективно взаємодіяти з аудиторією, а загальний рівень глософобії залишається помірним. Отримані результати підтверджують, що психологічні чинники розвитку глософобії функціонують як система, а їх співвідношення визначає особливості прояву страху публічних виступів і стан окремих складових ментального здоров'я студентів. Графічне зображення отриманих результатів подано на рис. 1.

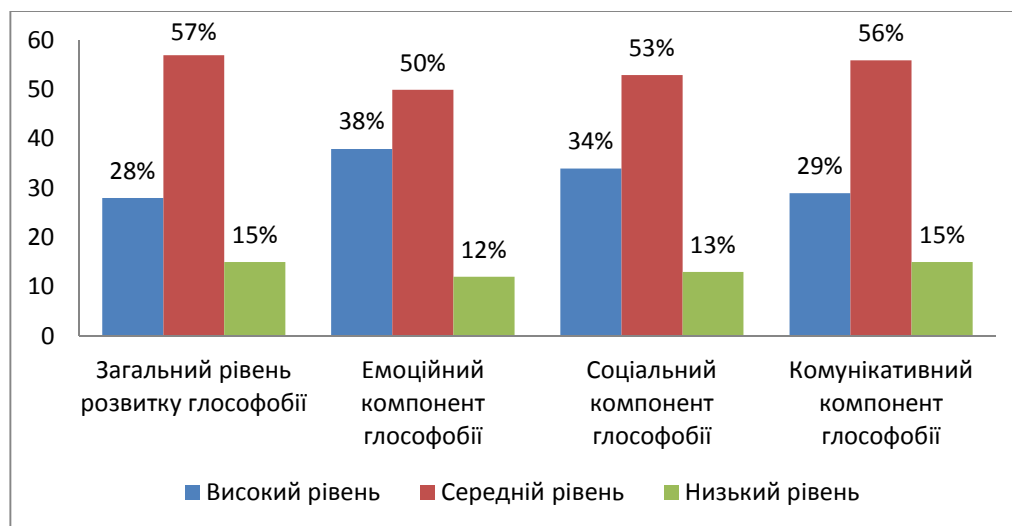

Рис. 1. Загальний рівень розвитку глософобії та її компонентів у студентів
Джерело: зроблено автором.

Результати кореляційного аналізу, який було проведено за критерієм рангової кореляції Ч. Спірмена, засвідчили наявність статистично значущих позитивних кореляційних зв'язків середньої сили між емоційним, соціальним і комунікативним чинниками. Найтісніший взаємозв'язок встановлено між емоційним та соціальним чинниками ($r_s = 0,548$), що свідчить: зі зростанням тривожності та емоційного напруження підвищується чутливість до соціального оцінювання, страх негативного ставлення оточення та схильність до уникнення ситуацій публічного мовлення. Це підтверджує провідну роль емоційного чинника у формуванні соціальних проявів глософобії та його значення в системі ментального здоров'я студентів. Дещо нижчий, але також статистично значущий взаємозв'язок виявлено між соціальним і комунікативним чинниками ($r_s = 0,518$). Це свідчить, що посилення соціальної тривожності супроводжується зниженням упевненості під час взаємодії з аудиторією, виникненням труднощів у міжособистісному спілкуванні та прагненням уникати ситуацій публічного виступу. Отримані результати підтверджують, що психологічні чинники розвитку глософобії функціонують як єдина взаємопов'язана система, від якої значною мірою залежать психологічне благополуччя, соціальна адаптація та інші складові ментального здоров'я студентської молоді. Кореляція між комунікативним та емоційним чинниками також виявилася позитивною і статистично значущою ($r_s = 0,484$), що свідчить про взаємозалежність емоційної сфери та комунікативної компетентності студентів. Зростання тривожності й емоційного напруження супроводжується зниженням упевненості під час публічних виступів, що негативно впливає на ефективність комунікативної взаємодії. Отримані взаємозв'язки підтверджують системний характер психологічних чинників розвитку глософобії та їх інтегрованість у систему ментального здоров'я студентів. Емоційний, соціальний і комунікативний чинники не функціонують ізольовано, а перебувають у постійній взаємодії, взаємно підсилюючи або компенсуючи вплив один одного та визначаючи особливості прояву страху публічних виступів.

Таким чином, результати кореляційного аналізу підтверджують, що виокремлені психологічні чинники утворюють єдину систему, в якій провідну роль відіграє емоційний чинник, оскільки він має найтісніші взаємозв'язки із соціальним і комунікативним чинниками. Це свідчить про необхідність комплексного психологічного супроводу студентів, спрямованого на розвиток емоційної саморегуляції, зниження соціальної тривожності та вдосконалення комунікативної компетентності. Реалізація такого підходу сприятиме не лише профілактиці та корекції глософобії, а й збереженню, підтримці та зміцненню ментального здоров'я студентської молоді.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проведене дослідження дає підстави наголосити на тому, що глософобія є багатокомпонентним психологічним феноменом, який займає важливе місце в системі ментального здоров'я студентів. Її розвиток визначається взаємодією емоційного, соціального та комунікативного чинників, що комплексно впливають на психологічне благополуччя, емоційну стійкість, соціальну адаптацію та комунікативну активність студентської молоді. Отримані результати підтверджують необхідність комплексної профілактики й психологічної корекції глософобії як складової системи збереження та зміцнення ментального здоров'я студентів.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробленням і апробацією програм психологічного супроводу студентів для профілактики та подолання глософобії, дослідженням її взаємозв'язку з психологічною резильєнтністю, емоційним інтелектом, копінг-стратегіями й адаптацією студентської молоді, а також оцінкою ефективності сучасних психолого-педагогічних технологій розвитку навичок публічного мовлення.

Список використаних джерел

1. Красницька О. Профілактика страху та хвилювання в ораторській діяльності. *Education innovation practice*. 2025. № 13(6). С. 80–90. DOI: <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol13i6-011>
2. Тест на тривожність (GAD-7) адаптація Н. Алексіна, О. Герасименко, О. Савченко. URL: <https://medcenter.lviv.ua/upload-files/gad-7.pdf> (дата звернення: 15.07.2026).
3. Хоменко Н. В. Черній Л. В. Чугаєвський В. Г. Стратегії подолання страху публічних виступів у комунікаційному процесі. *Габітус*. 2025. № 72. С. 130–135. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2025.72.2.24>
4. Liebowitz M. R. Liebowitz Social Anxiety Scale (LSAS) [Database record]. APA PsycTests. (1987). DOI: <https://doi.org/10.1037/t07671-000>
5. Barlow D. H. Anxiety and its disorders: The nature and treatment of anxiety and panic. *Cognitive and behavioral practice*. 2003. № 10 (2), P. 188–189. DOI: [https://doi.org/10.1016/S1077-7229\(03\)80027-5](https://doi.org/10.1016/S1077-7229(03)80027-5)
6. Bartholomay E. M., Houlihan D. Treating public speaking anxiety: a comparison of exposure and video self-modeling. *International Journal of Psychological Studies*. 2018. №10(4), P.1-10 DOI: <https://doi.org/10.5539/ijps.v10n4p1>
7. Gallego A., McHugh L., Villatte M., Lappalainen R. Examining the relationship between public speaking anxiety, distress tolerance and psychological flexibility. *Journal of contextual behavioral science*. 2020. №16. P.128-133. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jcbs.2020.04.003>
8. Graham D. Bodie. A racing heart, rattling knees, and ruminative thoughts: Defining, explaining, and treating public speaking anxiety. *Communication Education*, 2010. № 59(1). P. 70–105. DOI: <https://doi.org/10.1080/03634520903443849>
9. McCroskey, J. C. Measures of communication-bound anxiety. *Speech Monographs*, 37. 1970. P. 269-277.
10. McCroskey, J. C., & McCroskey, L. L. Self-report as an approach to measuring communication competence. *Communication Research Reports*, 1988. № 5. P. 108–113.
11. R. Grive, Woodley J., Hunt S., McKay A. Student fears of oral presentations and public speaking in higher education a qualitative survey. *Journal of further and higher education*. 2021. №45(9), P.1281–1293. DOI: <https://doi.org/10.1080/0309877X.2021.1948509>
12. Ruscio, A. M., Brown, T. A., Chiu, W. T., Sareen, J., Stein, M. B. Social fears and social phobia in the United States: Results from the National Comorbidity Survey Replication. *Psychol Med*. 2008. №38(1), P. 15–28. DOI: <https://doi.org/10.1017/S0033291707001699>
13. Syed Ehtesham Ali. *Glossophobia -the fear of public speaking among the undergrad students of School Of Management*. 2018. BS Hons. Business. URL:

https://www.researchgate.net/publication/333386198_Glossophobia_the_fear_of_public_speaking_-_among_the_undergrad_students_of_School_Of_Management#fullTextFileContent (дата звернення: 01.07.2026).

14. Tse A. Y. H. Glossophobia of university students in Malaysia. *International Journal of Asian Social Science*. 2012. № 2(11), P. 2061–2073. URL: <https://archive.aessweb.com/index.php/5007/article/view/2374> (дата звернення: 01.07.2026).

15. Volobuieva O. Teaching future professionals to overcome nervousness during public speaking. *Border Security and Management*. 2024. №5(10). P. 269–279. DOI: <https://doi.org/10.17770/bsm.v5i10.8309>

16. Sana, Ghaffar A., Irshadullah H. Effect of Students' Speaking Anxiety on their Self-efficacy at University Level. *Qlantic journal of social sciences*. 2024. № 5(1). P. 268–276. DOI: <https://doi.org/10.55737/qjss.197546345>

References

1. Krasnytska, O. (2025). Profilaktyka strakhu ta khvyliuvannya v oratorskii diálnosti [Prevention of fear and anxiety in public speaking]. *Education Innovation Practice*, 13(6), 80–90 <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol13i6-011> [in Ukrainian].

2. Aleksina, N., Herasymenko, O., & Savchenko, O. (Adapt.). Test na tryvozhnist (GAD-7) [Generalized Anxiety Disorder Scale (GAD-7)]. Retrieved from <https://medcenter.lviv.ua/upload-files/gad-7.pdf> [in Ukrainian].

3. Khomenko, N. V., Chernii, L. V., & Chuhaievskiy, V. H. (2025). Stratehii podolannya strakhu publichnykh vystupiv u komunikatsiinomu protsesi [Strategies for overcoming fear of public speaking in the communication process]. *Habitus*, 72, 130–135 <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2025.72.2.24> [in Ukrainian].

4. Liebowitz, M. R. (1987). Liebowitz Social Anxiety Scale (LSAS) [Shkala sotsialnoi tryvozhnosti Libovitsa (LSAS)]. *APA PsycTests* <https://doi.org/10.1037/107671-000> [in English].

5. Barlow, D. H. (2003). Anxiety and its disorders: The nature and treatment of anxiety and panic. *Cognitive and Behavioral Practice*, 10(2), 188–189 [https://doi.org/10.1016/S1077-7229\(03\)80027-5](https://doi.org/10.1016/S1077-7229(03)80027-5) [in English].

6. Bartholomay, E. M., & Houlihan, D. (2018). Treating public speaking anxiety: A comparison of exposure and video self-modeling. *International Journal of Psychological Studies*, 10(4), 1–10 <https://doi.org/10.5539/ijps.v10n4p1> [in English].

7. Gallego, A., McHugh, L., Villatte, M., & Lappalainen, R. (2020). Examining the relationship between public speaking anxiety, distress tolerance and psychological flexibility. *Journal of Contextual Behavioral Science*, 16, 128–133 <https://doi.org/10.1016/j.jcbs.2020.04.003> [in English].

8. Bodie, G. D. (2010). A racing heart, rattling knees, and ruminative thoughts: Defining, explaining, and treating public speaking anxiety. *Communication Education*, 59(1), 70–105 <https://doi.org/10.1080/03634520903443849> [in English].

9. McCroskey, J. C. (2025). Personal Report of Public Speaking Anxiety (PRPSA) [in English].

10. McCroskey, J. C., & McCroskey, L. L. (1988). Self-report as an approach to measuring communication competence. *Communication Research Reports*, 5, 108–113 [in English].

11. Grieve, R., Woodley, J., Hunt, S. E., & McKay, K. (2021). Student fears of oral presentations and public speaking in higher education: A qualitative survey. *Journal of Further and Higher Education*, 45(9), 1281–1293 <https://doi.org/10.1080/0309877X.2021.1948509> [in English].

12. Ruscio, A. M., Brown, T. A., Chiu, W. T., Sareen, J., & Stein, M. B. (2008). Social fears and social phobia in the United States: Results from the National Comorbidity Survey Replication. *Psychological Medicine*, 38(1), 15–28 <https://doi.org/10.1017/S0033291707001699> [in English].

13. Ali, S. E. (2018). Glossophobia: The fear of public speaking among the undergraduate students of School of Management. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/333386198_Glossophobia_the_fear_of_public_speaking_-_among_the_undergrad_students_of_School_Of_Management#fullTextFileContent [in English].

14. Tse, A. Y. H. (2012). Glossophobia of university students in Malaysia. *International Journal of Asian Social Science*, 2(11), 2061–2073. Retrieved from <https://archive.aessweb.com/index.php/5007/article/view/2374> [in English].

15. Volobuieva, O. (2024). Teaching future professionals to overcome nervousness during public speaking. *Border Security and Management*, 5(10), 269–279 <https://doi.org/10.17770/bsm.v5i10.8309> [in English].

16. Ghaffar, A., & Irshadullah, H. (2024). Effect of students' speaking anxiety on their self-efficacy at university level. *Qlantic Journal of Social Sciences*, 5(1), 268–276 <https://doi.org/10.55737/qjss.197546345> [in English].

Kariaka I.

Candidate of Psychological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Psychology
Kyiv National Linguistic University
inna.kariaka@knl.u.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0002-9570-7660>

**PSYCHOLOGICAL FACTORS IN THE DEVELOPMENT OF GLOSSOPHOBIA
WITHIN THE SYSTEM OF STUDENTS' MENTAL HEALTH**

The relevance of the study is determined by the increasing prevalence of glossophobia among university students and its negative impact on academic performance, professional development, social adaptation, and mental health.

The aim of the study is to theoretically substantiate and empirically investigate the psychological factors contributing to the development of glossophobia within the mental health system of university students.

Methodology. The study employed theoretical methods, including analysis, systematization, and generalization of scientific literature. The empirical research was conducted using a set of psychodiagnostic instruments: the Personal Report of Public Speaking Anxiety (PRPSA), the Generalized Anxiety Disorder Scale (GAD-7), the Liebowitz Social Anxiety Scale (LSAS), and the Self-Perceived Communication Competence Scale (SPCC). The obtained data were processed using methods of mathematical statistics.

Results and findings. The findings indicate that the development of glossophobia is determined by the interaction of emotional, social, and communicative factors. The most significant predictors include a high level of anxiety, fear of negative evaluation, insufficient social support, and low communicative competence, all of which intensify public speaking anxiety and adversely affect students' mental health. The study substantiates the feasibility of considering glossophobia as a multidimensional psychological phenomenon within the mental health system.

The findings can be used to develop psychological prevention and intervention programs aimed at reducing glossophobia, improve psychological and educational support for university students, and enhance psychological counseling practices and the professional training of future specialists.

Keywords: glossophobia, psychological factors, students, mental health, public speaking anxiety.

Отримано редколегією / Received: 16.07.2026

Прорецензовано / Revised: 29.07.2026

Опубліковано / Published: 30.09.2026